

CELAL M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

BDP

Sayı: 1126
Tarih: 04.06.2012

- 8115

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Sayın Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de yıllardır devam eden Kürt sorunundan kaynaklı yanlış politikaların en büyük zararı sayıları binleri bulan faili meçhul cinayetler ve zorla kaybedilen kişilerdir. İnsan Hakları Derneği'nin verdiği bilgilere göre, silahlı çatışma ortamından kaynaklanan süreçte sivillere yönelik eylemlerde 1993-2011 yılları arasında 2 bin 295 kişi, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kara mayınları, serbest patlayıcılar sonucunda da 2002-2010 yılları arasında 293 sivil öldürülmüştür. Faili meçhul cinayet vakalarının 1990-2011 döneminde 2 bin 872 kişiye, aynı dönemde yargısız infaz sonucu 1945 kişi hayatını kaybetmiştir. 12 Eylül 1980'den 2011'in sonuna kadar hapisane ve gözaltı merkezlerinde 1147 kişinin öldürüldüğü İHD tarafından belirtilmektedir. Akıbetini araştırdıkları, "zorla kaybedilenler" diye adlandırdıkları 940 kişi bulunduğunu ve bu sayının 1980-2004 dönemini kapsadığını açıklamıştır.

Haileri ve sorumluları bilinmeyen yüzlerce zorla kaybedilenler için her Cumartesi Diyarbakır'da ve İstanbul'da "Cumartesi Anneleri" olarak bilinen kayıpların yakınlarının 1995 yılından beri eylemlerine devam etmektedirler. İnsan hakları örgütlerinin ve yakınlarının en acilen istedikleri taleplerden biri Birleşmiş Milletler'in zorla kaybedilmeleri yasaklayan ve ailelerinin kaybedilenle ilgili gerçeği öğrenmesine imkan veren Kayıplar Sözleşmesi'ni Türkiye'nin imzalamasıdır. 95 ülkenin imzaladığı ve üç yıldır imzaya açık olan sözleşmeye Avrupa Birliği'nin eleştirilerine rağmen Türkiye imza atmamada ısrar etmektedir. İnsan hakları örgütlerine göre, sözleşmenin görmezden gelinmesinin ardında yatan asıl neden kayıplar sorununda rol alanların çoğunun halen askeriyede, mülki amirliklerde ve siyasette görev başında olmasıdır.

Tam adı "Bütün Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme" olan metin, zorla kaybetmeye mutlak bir yasak getirmesinin yanı sıra, taraf devletlerin iç hukuklarında bu eylemi bir suç olarak tanımlamasını da şart koşturmaktadır. Ayrıca yaygın veya sistematik kaybetme eylemlerini de insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamında saymaktadır. Sözleşme aynı zamanda kaybedilenlerin ve ailelerin haklarını da garanti altına almaktadır. Bunların arasında kaybetme eyleminin koşullarıyla, kaybedilen kişinin akıbetiyle ilgili gerçekleri bilme hakkının yanı sıra, zararın tazmini de yer almaktadır.

1. Dünyada 95 ülkenin imza attığı ve zorla kaybedilenlerin yakınlarının ve insan örgütlerinin de talebi olan BM Bütün Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmesini imzalamayı planlıyor musunuz? Planlamıyorsanız bunun gerekçesi nedir?
2. Kişi güvenliği ve bütünlüğü, işkence, zalimane, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele görme, adil yargılanma ve aile yaşamı hakları ihlali gibi pek çok insan hakları ihlali içeren zorla kaybetme Hükümetinizin gündeminde midir? Bu konuda bir araştırma komisyonu oluşturmayı planlıyor musunuz?
3. Zorla kaybedilenlerin faillerinin halen görevde olmasından dolayı bu konuda bir çalışma yapılmadığı iddialarına yanıtınız nedir?
4. Zorla kaybedilen kişilere dair Adalet Bakanlığına bugüne kadar kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvurularla ilgili ne gibi işlemler yapılmıştır? Bugüne kadar sonuçlanan kaç vaka olmuştur? Failleri bulunan veya cezalandırılan vakalar olmuş mudur?